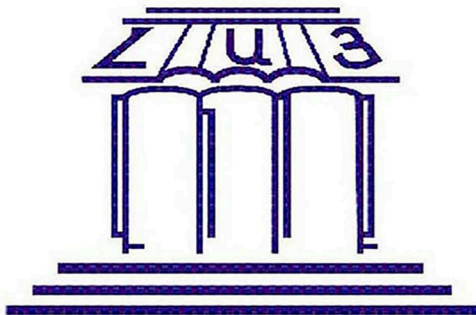

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ ՀՍԽՀ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ

Հաստատված ՀՍԽՀ Կենտրոնական
յեկ ժողկոմխորհի կողմից
1931 թ. ապրիլի 12-ին

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ Հ. ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ

Յ Ե Ր Ե Վ Ա Ն — 1931

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՍԽՀ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱԶԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ

Հաստատված է ՀՍԽՀ Կենսագործկոմի լիվ ժողկոմխորհի
կողմից 1931 թ. ապրիլի 12-ին

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍ

1. ՀՍԽՀ Կարմիր խաչի Ընկերության նպատակն է առողջացնել աշխատանքի և կենցաղի սրախմանները և ողնաթիռն ցույց տալ այն անձանց, վրդովն առժեռ են ռազմական գործողություններից և տարերային աշխատանքից:

2. ՀՍԽՀ Կարմիր խաչի Ընկերությունը խորհրդարանի սոցիալիստական մյուս հանրապետությունների համանուն կազմակերպությունների հետ միասին և Կարմիր խաչի և Կարմիր Մահիկի Ընկերությունների Միության մեջ, սրահայանելով իր ներքին գործունեության մեջ լիակատար ինքնուրույնություն, այդ թվում նաև իր ցանկությամբ Միությունից դուրս գալու կրավունքը, նպատակ ունենալով ինքնուրույն ժողկոմխորհի 1930 թ. ապրիլի 12-ին հաստատված նորհրդային Սոցիալիստական Հանրապետությունների Կարմիր խաչի և Կարմիր Մահիկի Ընկերությունների Միության կանոնադրության հիման վրա (ԽՍՀՄ Որ. և Կարգ. Ժող. 1930 թ. № 47, հոդ. 495) Կարգավորել Կար-

միւր խաչի բոլոր աշխատանքները ԽՍՀՄ սահմաններում :

3. ՀՍԽՀ Կարմիր խաչի Ընկերութիւնը մտնում է Միջազգային Կարմիր խաչի կազմի մեջ և համաձայնեցնում է իր գործունեութիւնը ԽՍՀՄ Կառավարութեան կողմից ընդունված Կարմիր խաչի կոնվենցիաների, նաև Կարմիր խաչի Միջազգային կոնվենցիաների վորդումների հետ :

4. Ընկերութիւնը կապեր է պահպանում ոտար-յեղկրջա Կարմիր խաչի ընկերութիւնների և Կարմիր խաչի միջազգային կազմակերպութիւնների հետ, համաձայնեցնելով իր գործողութիւնները ԽՍՀՄ Կարմիր խաչի և Կարմիր Մահիկի ընկերութիւնների Միութեան մարմիններին միջոցով : Ընկերութիւնը կազմում է արտասահմանյան ներկայացուցչութիւններ, համաձայնութեան գալով Կարմիր խաչի և Կարմիր Մահիկի Ընկերութիւնների Միութեան Գործադիր Կոմիտեի հետ :

5. Ընկերութիւնը վայելում է բացառիկ իրավունք ոգտագործելու Կարմիր խաչի Միջազգային նշանը :

Ծանոթութիւն 1.—Այդ նշանը գործ է ածում Ընկերութեանը պատկանող՝ ա) կնիքի, բ) լա-դարեթների, հիմնդանոցների, պահեստների, փոխադրական միջոցների և այլ հիմնարկների վրա, գ) Ընկերութեան հիմնարկներում ծառա-յող անձանց թեւերի (ձախ ձեռքի) վրա, իրենց պաշտոնական պարտականութիւնները կատա-րելիս և դ) Ընկերութեան անդամների համար սահմանած կրճաֆչանի վրա :

Ծանոթութիւն 2.— Ընկերութիւնն իրա-վունք ունի հարուցել քրեական հետապնդում այն անձանց և հիմնարկութիւններին դեմ, վո-րոնք ապրիւնարար կողմագործեն այդ նշանը :

Ծանոթութիւն 3.—Նույնպիսի աշխատանք-ներ կատարող այլ հիմնարկները և կազմակեր-պութիւնները Կարմիր խաչի նշանից կարող են սղափել միայն Ընկերութեան Կենտրոնական Կո-միտեի թույլտվութեամբ :

6. Ընկերութիւնը վայելում է իրաւական անձի բոլոր իրաւունքները և սղափում է հարկային, մաքսային, փոխադրական դատաւարական և գոյու-թիւն ունեցող այլ արտոնութիւններից :

7. Ընկերութիւնը, վորպէս իրաւական անձ, կա-րող է գույք գնել, տոտրել և վրափ գնել, նախ և ժա-ռանգութիւն ստանալ, բանալ բանկերում ընթացիկ և այլ հաշիւներ, կատարել ամեն տեսակի գործարք-ներ, վայելել դատաւարական բոլոր իրաւունքները, իրիւ անղամ մտնել ուրիշ ընկերութիւններին մեջ և այլն :

Ծանոթութիւն.— Ընկերութիւնն իր ամ-բողջութեամբ, հանձինս իր Կենտրոնական Կո-միտեի և նրա չրջանային կոմիտեիները, վորոնք նույնպէս իրաւական անձի իրաւունք են վա-յելում, մեկը մյուսի համար վորեւէ պատասխա-նաւթութիւն չեն կրում և իրենց պարտքերի դիմաց պատասխանատու չեն միայն այն դույ-քով, վորը գտնվում է նրանցից յուրաքանչու-րի տրամադրութեան տակ գործող որեւորութ-թեամբ մատնաչլած սահմաններում :

8. Հայաստանի Կարմիր խաչը և նրա չրջանային կոմիտեներն իրենց պատկանած գույքից ողափելու վերաբերմամբ վայելում են պետական հիմնարկներին տրված արտոնութիւններ :

9. Ընկերութեան և նրա չրջանային կոմիտեներին հիմնարկները, վորոնք իրագործում են Կարմիր խաչի

միւր խաչի բոլոր աշխատանքները ԽՍՀՄ սահմաններում:

3. ՀՍԽՀ Կարմիր խաչի Ընկերութիւնը մտնում է Միջազգային Կարմիր խաչի կազմի մեջ և համաձայնեցնում է իր գործունեութիւնը ԽՍՀՄ Կառավարութեան կողմից ընդունված Կարմիր խաչի կոնվենցիաների, նաեւ Կարմիր խաչի Միջազգային կոնվենաների վորդումներին հետ:

4. Ընկերութիւնը կապեր է պահպանում ոտար-բերկրյա Կարմիր խաչի Ընկերութիւններին և Կարմիր խաչի միջազգային կազմակերպութիւններին հետ, համաձայնեցնելով իր գործողութիւնները ԽՍՀՄ Կարմիր խաչի և Կարմիր Մահիկի Ընկերութիւններին Միութեան մարմիններին միջոցով: Ընկերութիւնը կազմում է արտասահմանյան ներկայացուցչութիւններ, համաձայնութեան դաւով Կարմիր խաչի և Կարմիր Մահիկի Ընկերութիւններին Միութեան Գործադիր Կոմիտեյի հետ:

5. Ընկերութիւնը վաշելում է բացառիկ իրավունք ոգտադրծելու Կարմիր խաչի Միջազգային նշանը:

Ծանոթութիւն 1.—Այդ նշանը գործ է ածում Ընկերութիւնը պատկանող՝ ա) կնիքի, բ) լազարեթներին, հիմնդանոցներին, պահեստներին, փոխադրական միջոցներին և այլ հիմնարկներին վրա, գ) Ընկերութեան հիմնարկներում ծառայող անձանց թեւերին (ձախ ձեռքի) վրա, իրենց պաշտոնական պարտականութիւնները կատարելիս և դ) Ընկերութեան անդամներին համար սահմանած կրծքափշանի վրա:

Ծանոթութիւն 2.— Ընկերութիւնն իրավունք ունի հարուցել քրեական հետապնդում այն անձանց և հիմնարկութիւններին դէմ, վորոնք ապրիւնարար կողմանքին այդ նշանը:

Ծանոթութիւն 3.—Նույնպիսի աշխատանքներ կատարող այլ հիմնարկները և կազմակերպութիւնները Կարմիր խաչի նշանից կարող են ոգտովել միայն Ընկերութեան Կենտրոնական Կոմիտեյի թույլտվութեամբ:

6. Ընկերութիւնը վաշելում է իրավական անձի բոլոր իրավունքները և ոգտվում է հարկային, մաքսային, փոխադրական դատաւարական և գոյութիւն ունեցող այլ արտոնութիւններին:

7. Ընկերութիւնը, վորպէս իրավական անձ, կարող է գույք գնել, տոարել և վրավ գնել, նվեր և ժառանգութիւն ստանալ, բանալ բանկերում ընթացիկ և այլ հաշիւներ, կատարել ամեն տեսակի գործարքներ, վաշելել դատաւարական բոլոր իրավունքները, իրեւ անդամ մանել ուրիշ Ընկերութիւններին մեջ և այլն:

Ծանոթութիւն.— Ընկերութիւնն իր ամբողջութեամբ, հանձնիս իր Կենտրոնական Կոմիտեյի և նրա չընանային կոմիտեները, վորոնք նույնպէս իրավական անձի իրավունք են վաշելում, մեկը մյուսին համար վորեւ պատասխանատվութիւն չեն կրում և իրենց պարտքերի դիմաց պատասխանատու չեն միայն այն դույքով, վորը գտնվում է նրանցից յուրաքանչուրի տրամադրութեան տակ գործող որեւորութեամբ մատնաշլված սահմաններում:

8. Հայաստանի Կարմիր խաչը և նրա չընանային կոմիտեներն իրենց պատկանած գույքից ոգտվելու վերաբերմամբ վաշելում են պետական հիմնարկներին տրված արտոնութիւններ:

9. Ընկերութեան և նրա չընանային կոմիտեներին հիմնարկները, վորոնք իրագործում են Կարմիր խաչի

գործունեությունն անմիջական չընթանի մեջ մտնող նը-
պատակները՝ (դեղատներ, սանատուրիաներ և այլն),
յեթե նրանց յեկամուտները ամբողջապես ոգտագործ-
վում են Ընկերություն ատաշադրած նպատակներն ի-
րականացնելու համար, ապաովում են պետական և տե-
ղական հարկերից ու տուրքերից դործող որենադրու-
թյան համաձայն:

10. Ընկերությունն ունի իր կնիքը—«Հայաստանի
Կարմիր խաչի Ընկերություն» մակագրություն և Կեն-
տրոնական Կոմիտեյի կամ տվյալ շրջանային կոմի-
տեյի հիշատակություն:

11. Ընկերության աշխատակիցները վայելում են
պետական պաշտոնյաներին վերադասված իրավունք-
ներ:

III. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ՅԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

12. Ընկերությունն իրագործում է իր նպատակնե-
րը, կոնտակտ պահելով և համաձայնեցնելով իր պը-
նանքը համապատասխան դերատեսչությունների և
կազմակերպությունների հետ:

13. Ընկերության նպատակներն են.

ա) ամեն կերպ ամրացնել յերկրի սանիտարական
պաշտպանությունը աշխատավորների մասսայական
պատրաստության միջոցով:

բ) ոգնություն ցույց տալ աշխատավորներին աշ-
խատանքի և կենցաղի պայմանները առողջացնելու
գործում և մասնավորապես յերեսանների առողջության
պաշտպանության բնագավառում:

գ) պատերազմի ժամանակ բժշկական-սանիտարա-

կան ոգնություն ցույց տալ հիվանդ և վերավոր զին-
վորներին և պատերազմի այլ զոհերին:

դ) խնամք տանել ուղիական և այլ դերիներին
(интернированные) նախակ և գաղթականների մադին
յե) պատրաստել անհրաժեշտ բժշկա-սանիտարական
կադրեր և բժշկա-սանիտարական հիմնարկու-թյուններ
ու գույք, թե պատերազմի կարիքների և թե խաղաղ
ժամանակի համար:

դ) ոգնություն ցույց տալ ազգարնակությունը տա-
րերային և այլ ազեսների ժամանակ:

ե) նպաստել յերկրի սան-կուլտուրական աշխա-
տանքների դարգացմանը, մասնակցելով սոցիալա-
կան հիվանդությունների դեմ մղվող պայքարին և այլ
ձեռնարկությունների՝ բնակչության բժշկա-սանի-
տարական պատարկման բնագավառում:

ը) հրատարակել Ընկերության նպատակները լու-
սաբանող պարբերական և այլ գրականություն:

III. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԸ

14. Ընկերությունը կազմված է իսկական, իրավա-
կան և պատվավոր անդամներից:

ա) իսկական անդամ կարող են լինել Խորհրդային
Միության այն բոլոր քաղաքացիները, վորոնք բնա-
րական իրավունք են վայելում ՀՍՍՀ Սահմանադրու-
թյան համաձայն:

բ) իրավական անդամ կարող են լինել այն հիմ-
նարկությունները, կազմակերպությունները, գերա-
տեսչությունները և ձեռնարկությունները, վորոնք
ցանկություն կհայտնեն անդամագրվել Ընկերությանը:

գ) պատվավոր անդամ կարող են լինել այն ան-

ձինք, վորոնք ընտրվում են առանձին ծառայությունները չնորհիվ:

Ծանոթություն.— Պատվավոր անդամներին ընտրում է Կ. Խ. Ընկերության Կենտրոնական Կոմիտեն և հաստատում է Հանրապետական Համագումարը:

15. Ընկերության իսկական անդամները վճարում են տարեկան 10 կոպեկից մինչև 5 ռուբլի: Իրավական անդամները վճարում են՝ կենտրոնական հիմնարկները — վոչ պակաս քան 50 ռուբլի անդամավճար, իսկ շրջանային հիմնարկները և հասարակական կազմակերպությունները — վոչ պակաս քան 10 ռուբլի:

Անդամավճարի չափը և մուծման յեղանակը վորոշում է Կենտրոնական Կոմիտեն:

Ծանոթություն.— Հայաստանի Կարմիր խաչի Ընկերության անդամը, վորը վճարել է իր անդամավճարը, տեղավորվելով խորհրդային Միության մի այլ հոնրապետություն, պահում է իր անդամության կոչումն այդ հանրապետության Կարմիր խաչի կամ Կարմիր Մահիկի Ընկերության մեջ:

IV ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

16. Ընկերության գործող մարմիններն են.

- ա) Ընկերության Համագումարը,
- բ) Կենտրոնական Կոմիտեն,
- գ) Կենտրոնական Կոմիտեյի նախագահությունը,
- դ) Կենտրոնական վերստուգիչ Հանձնաժողովը,
- յե) Նաև շրջանային կոմիտեները և բջիջներն ու նրանց գործող մարմինները:

17. Կարմիր խաչի Համագումարը Ընկերության գերագույն մարմինն է: Համագումարները լինում են հերթական և արտակարգ: Հերթական Համագումարը հրավիրվում է 2 տարին մի անգամ, իսկ արտակարգ Համագումարը հրավիրվում է ամեն անգամ, յեթա) Կենտրոնական Կոմիտեն այդ անհրաժեշտ է գտնում, բ) յեթա) այդ պահանջում է վերստուգիչ Հանձնաժողովը և գ) յեթա) այդ պահանջում է շրջանային կոմիտեների անվագն $\frac{1}{2}$ -ը:

Ծանոթություն.— Հարկ յեղած դեպքում Կենտրոնական կոմիտեն հրավիրում է կոնֆերանսներ, վորոնց մասին Կենտրոնական Կոմիտեն մշակում է հատուկ հրահանգ:

18. Համագումարի կազմը, ներկայացուցչական օրիցները և նորմաները սահմանում է Կենտրոնական Կոմիտեյի պլենումը և պաշտոնապես հայտարարում է Համագումարից անվագն 2 ամիս առաջ:

19. Համագումարը համարվում է որինական, յեթա) ներկա յե ընտրված պատգամավորների անվագն կեսը:

Ծանոթություն.— Համագումարին խորհրդակցական ձայնի իրավունքով կարող են մասնակցել հատուկ հրավիրված անձինք, կամ հիմնարկությունների ներկայացուցիչները:

20. Համագումարի իրավասության խնդիրներն են.

ա) քննել և հաստատել Կենտրոնական Կոմիտեյի ընդհանուր հաշվետվությունը Ընկերության գործունեության և միջոցների մասին.

բ) քննել և հաստատել Կենտրոնական Կոմիտեյի

առաջարկները կանոնադրութեան փոփոխման մասին.

դ) ընտրել կենտրոնական կոմիտե և վերստուգել չհանձնաժողով.

ե) հրահանգներ տալ կենտրոնական կոմիտեյին ընկերութեան առաջիկա գործունեութեան մասին.

յ) կանոնադրութեամբ նախատեսված այն նոր հարցերը, վերոնք կառաջարկվեն կենտրոնական կոմիտեյի և չրջանային կոմիտեների կողմից, կամ վերոնք կհարուցվեն Համագումարի կողմից:

21. Համագումարի զբաղմունքների ռեակարգը կազմում է կենտրոնական կոմիտեն և հայտարարում է Համագումարի բացման օրից մեկ ամիս առաջ:

Յեթե ընկերութեան չրջանային կոմիտեները կամ առանձին անդամները կամենում են առաջարկ մտցնել Համագումար՝ ի քննութիւն, նրանք պարտավոր են այդ առաջարկը ներկայացնել կենտրոնական կոմիտեյին Համագումարից առնվազն մեկ և կես ամիս առաջ:

Ծանոթութիւն. — Ընկերութեան անդամներն իրենց առաջարկները նախապէս ներկայացնում են կենտրոնական կոմիտեյին տեղական կոմիտեների միջոցով:

22. Համագումարում քննվող հարցերը վճռվում են ձայների պարզ մեծամասնութեամբ, իսկ ընտրութիւնները կատարվում են Համագումարի հայեցողութեամբ սահմանված յեղանակով:

23. Համագումարն ընտրում է նախագահութիւն, և քարտուղարութիւն: Վերջինը կազմում է Համագումարի արձանագրութիւնը, վարը վավերացնելուց հետո, հանձնվում է կենտրոնական կոմիտեյին:

Բ) Կենտրոնական կոմիտեի

24. Ընկերութիւնը իրավական անձ է՝ ի դեմս իր կենտրոնական կոմիտեյի, վարը վարում է Ընկերութեան բոլոր գործերը այս կանոնադրութեամբ և Համագումարի վորոշումների սահմաններում:

Համագումարների միջանկյալ ժամանակամիջոցում կենտրոնական կոմիտեն հանգիստանում է Ընկերութեան գերագույն մարմինը և իրավասու յե լուծելու Ընկերութեան կանոնադրութեամբ նախատեսված բոլոր հարցերը:

25. կենտրոնական կոմիտեն բաղկացած է առնվազն 21 անդամից և 5 փոխ անդամից, վերոնք փոխարինում են կազմից դուրս յեկած անդամներին: Կենտրոնական կոմիտեն ընտրվում է 2 տարի ժամանակով:

Կենտրոնական կոմիտեյին անդամակցում է ՀՍԽՀ Առողջապահութեան ժողովրդական կոմիտարը, կամ նրա ներկայացուցիչը:

26. կենտրոնական կոմիտեն իրավունք ունի կուսակցության կարգով ուժեղացնելու իր կազմը գիտակց անձնավորութիւններով, հրաժիրելով առաւարէն չորս հոգի:

27. կենտրոնական կոմիտեյի Պլենումի նիստերը գումարվում են առնվազն տարեկան յեկու անգամ: Անհրաժեշտ դեպքերում նիստերը գումարվում են նախագահութեան վորոշմամբ կամ կենտրոնական կոմիտեյի հինգ անդամի պահանջով:

28. կենտրոնական կոմիտեյի վարոշումները օրինական են, յեթե ժողովին ներկա յե նրա անդամների առնվազն կեսը:

29. Համագումարի իրավասութեանը վերապահ-

միւս հարցերը լուծելու համար, անհրաժեշտ և Կենտ-
րոնական Կոմիտեյի պլենումի ներկա յեղող անդամների
ձայները $\frac{2}{3}$ մեծամասնութիւնը:

30. Կենտրոնական Կոմիտեն կազմում և հաստա-
տում է Բնկերութեան տարեկան նախահաշիւը:

31. Կենտրոնական Կոմիտեն հաստատում է շրջ-
ջանային կոմիտեները կազմը և նրանց սկզբունքային
քնույթ կրող վորտչումները: Հարկ յեղած դեպքում նա
իրաւասու չէ կասեցնելու տեղական կոմիտեյի այդ
կամ այն վորտչումը: Կենտրոնական Կոմիտեն իրավա-
սու չէ նաև հարկ յեղած դեպքում լուծելու առանձին
շրջանային կոմիտեների կազմը, ինչպես նաև առանձին
բջիջները:

32. Կենտրոնական Կոմիտեն ընտրում է իր միջից
Նախագահութեան բաղկացած անուպին 7 հոգույ. մի
Նախագահից, յերկու տեղակալից, մի պատասխանատու
քարտուղարից, մի գանձապահից և յերկու կամ ութիւի
անդամներից:

Նախագահութեանը Կենտրոնական Կոմիտեյի գոր-
ծադիր մարմինն է, վորին իրաւունք է վերադասվում
անհետաձգելի դեպքերում կատարել բոլոր անհրա-
ժեշտ գործողութիւնները ղեկուցելով այդ մասին
Կենտրոնական Կոմիտեյի առաջիկա նիստում:

Մանրութիւն. — Նախագահութեան գոր-
ծունեութիւնը կարգավորվում է Կենտրոնա-
կան Կոմիտեյի հատուկ հրահանգով:

33. Նախագահութեան նիստերը տեղի յեն ունենում
անուպին տաս օրը մեկ անգամ, նաև հարկ յեղած
դեպքում Կենտրոնական Կոմիտեյի Նախագահի հրա-
մէքով:

Նախագահութեան վորտչումները որինական են,
յեթե ներկա յեն Նախագահութեան անուպին յերեք
անգամը: Նիստերի համար կազմվում են արձանա-
գրութիւններ, վոր ստորագրւում են Նախագահութեան
բոլոր ներկա յեղող անդամները:

34. Կենտրոնական Կոմիտեն կարող է նշանակել
Բնկերութեան արտասահմանյան ներկայացուցիչներ,
կամ լիազորներ, վորոնք առաջնորդվում են Կենտրոնա-
կան Կոմիտեյի հրահանգներով և պատասխանատու յեն
նրա նուաջ:

35. Կենտրոնական վերստուգիչ հանձնաժողովը
բաղկացած է յերեք անդամից և յերկու փոխանդամից,
վորոնք ընտրվում են համադրումարի կողմից նույն ժա-
մանակամիջոցով, ինչպես և Կենտրոնական Կոմիտեն, —
այն անձերից, վորոնք վորևէ այլ պաշտոն չեն վա-
րում Կենտրոնական Կոմիտեյում:

36. Կենտրոնական վերստուգիչ հանձնաժողովը
զուգարվում է վորտչված ժամկետներում կամ իր նա-
խագահի հրամլերով:

37. Կենտրոնական վերստուգիչ հանձնաժողովը ի-
րավունք ունի վերաքննելու Կենտրոնական Կոմիտեյի
բոլոր հիմնարկութիւնները և նրանց զբաղարկը: Կա-
տարած վերստուգումների վերաբերյալ բոլոր արձա-
նագրութիւնները պետք է հանձնվեն Կենտրոնական
Կոմիտեյին: Կենտրոնական վերստուգիչ հանձնաժողովի
անդամները իրավունք ունեն ներկա լինելու Կենտրո-
նական Կոմիտեյի և նրա Նախագահութեան բոլոր նիս-
տերին խորհրդակցական ձայնի իրավունքով:

Գ. Տեղական մարմինները

38. Ընկերությունը ՀՍԽՀ շրջաններում ունի շրջանային կոմիտեներ, վորոնք կառարում են Կարմիր խաչի աշխատանքները՝ համաձայն Ընկերության կանոնադրության և Կենտրոնական Կոմիտեյի ղեկըկտիվներին:

Ծանոթություն. — Ոտար յերկրներում հաստանի Կարմիր խաչը կարող է ունենալ Հ. Կարմիր խաչի ոժանդակ մարմիններ:

39. Ընկերության բոլոր ղեկավար մարմինները սկսած Կենտրոնական Կոմիտեյից մինչև շրջանային կոմիտեները վայելում են իրավական անձի իրավունքներ:

40. Ընկերության տեղական մարմիններն են.

- ա) Շրջանային համագումարը,
- բ) Շրջանային Կոմիտեն,
- գ) Քաղաքային կոմիտեն,
- դ) Շրջանային վերստուգիչ հանձնաժողովը,
- յե) Բջիջը:

41. Ընկերության շրջանային համագումարի իրավասությանն է վերաբերում՝

- ա) Շրջանային կոմիտեյի ընտրությունը.
- բ) վերստուգիչ հանձնաժողովի ընտրությունը.
- գ) շրջանային կոմիտեյի նախահաշվի քննությունը, շրջանային կոմիտեյի և վերստուգիչ հանձնաժողովի ղեկուցումները ու հաշվետվության քննությունն ու հաստատումը.

- դ) շրջանային կոմիտեյի աշխատանքների ծրագրի հաստատումը մինչև հաջորդ համագումարը.

յե) շրջանային կոմիտեյի կամ վերստուգիչ հանձնաժողովի կողմից համագումար մտցրած հարցերի լուծումը:

Ծանոթություն. — Շրջանային համագումարների վորոշումները արձանագրությունների հետ միասին ներկայացվում են Կենտրոնական Կոմիտեյին ի տեղեկություն և ի հաստատություն:

42. Շրջանային համագումարը հրավիրվում է յերկու տարին մեկ անգամ: Համագումարի ժամանակը, որակարգը, տեղը և նրա ներքին կանոնադրությունը սահմանվում են շրջանային կոմիտեների կողմից և հաստատվում են Կենտրոնական Կոմիտեյի կողմից: Համագումարների ներկայացուցչության կարգն ու նորմաները սահմանվում են Կենտրոնական Կոմիտեյի կողմից: Համագումարները կայացած են համարվում, յեթե ներկա յե ընտրված պատգամավորների առնվազն կեսը:

Ծանոթություն. — Կենտրոնական Կոմիտեյին իրավունք է վերադահվում առանձին շրջանների համագումարները հրավիրել, ավելի հաճախ, քան յերկու տարին մեկ անգամ:

43. Շրջանային համագումարների միջանկյալ ժամանակամիջոցում շրջանային կոմիտեն հանդիսանում է շրջանի Կարմիր խաչի գերագույն մարմինը:

44. Շրջանային կոմիտեն ընտրվում է համագումարի կողմից սահմանված կազմով և ժամանակով մինչև հաջորդ համագումարը: Շրջանային կոմիտեյի նիստերը տեղի յեն ունենում առնվազն ամիսը մի անգամ:

45. Շրջանային կոմիտեյի նախագահին, նրա տե-

դակալին և քարտուղարին ընտրում և Կոմիտեն իր կազմից:

46. Շրջանային կոմիտեյի իրավասութեան խընդիւններն են՝

ա) կազմել և քննութեան յենթարկել շրջանի Կարմիր Սաշի բյուջէն համադրումարների միջանկյալ ժամանակամիջոցի համար և ներկայացնել Կենտրոնական Կոմիտեյին ի հաստատութեան:

բ) կիրառել Ընկերութեան Հանրապետական Համագումարի, Կենտրոնական Կոմիտեյի և շրջանային համագումարի վարչութիւնները:

դ) հաստատել աշխատանքների տարեկան ծրագիրը շրջանային համագումարի կողմից հաստատուած ընդհանուր ծրագրի հիման վրա:

զ) կազմել աշխատանքի ընդհանուր ծրագիրը՝ համաձայն Ընկերութեան Հանրապետական Համագումարի, Կենտրոնական Կոմիտեյի և շրջանային համագումարի վարչութիւնների:

յե) մշակել դանդաղ հարցեր՝ Հանրապետական Համագումարին, Կենտրոնական Կոմիտեյին և շրջանային համագումարին ի քննութեան ներկայացնելու համար:

47. Շրջանային կոմիտեյի վարչութիւնները որինչպե՞ս են, յեթե ներկա չեն նրա անդամների թվի առնվազն կեսը: Կոմիտեյի նիստերի մասին կազմվում են արձանագրութիւններ, վոր ստորագրում են նախագահը և քարտուղարը:

48. Շրջանային վերատուգիչ հանձնաժողովն ընտրվում և շրջանային համագումարում 3 անդամի

կազմով այն անձերից, վորոնք պաշտոններ չեն վարում շրջանային կոմիտեյում: Վերատուգիչ հանձնաժողովն ընտրում և իր նախագահը իր անդամների միջից:

49. Վերատուգիչ հանձնաժողովն իրավունք ունի վերաքննել շրջանի Կարմիր Սաշի բոլոր հիմնարկներն ու նրանց դրամարկիւնները: Կատարված վերատուգումները վերաբերյալ բոլոր արձանագրութիւնները պետք և հանձնվեն շրջանային կոմիտեյին: Վերատուգիչ հանձնաժողովի անդամներն իրավունք ունեն ներկա լինել Կոմիտեյի բոլոր նիստերին խորհրդակցական ձայնի իրավունքով:

Դ. ԲՅՈՋՆԵՐԸ

50. ԲՅՈՋԸ Հայաստանի Կարմիր Սաշի կազմակերպչական ցանցի սկզբնական միավորն և:

51. ԲՅՈՋՆԵՐԸ կազմակերպվում են քաղաքներում ու գյուղերում և ընդգրկում են այս կամ այն հիմնարկութեան, գործարանի, ղինվորական մասի և գյուղական համայնքի մեջ մտնող՝ 2. Կ. Սաշի անդամներին:

52. ԲՅՈՋՆԵՐԸ անդամների թիվը գյուղերում և քաղաքային առանձին հիմնարկութիւններում 10 հոգուց սրակառ չպետք և լինի. առավելագույն թիվը չի սահմանափակվում:

53. ԲՅՈՋՆԵՐԸ պետք և ստանդարտներն համապատասխան շրջանային կոմիտեյի կողմից:

54. ԲՅՈՋՆԵՐԸ գեկավար մարմինը բՅՈՋՆԵՐԸ անդամներին ընդհանուր ժողովն և, վոր համարվում և որինական, յեթե ներկա չեն անդամների թվի առնվազն կեսը:

55. Յուրաքանչյուր բջիջ իր գործերը վարելու համար ընտրում է վարչական մարմին՝ հետեւյալ կազմով՝

ա) մինչև 50 անդամ ունեցող բջիջները ընտրում են մի լիազոր-քարտուղար իր փոխանորդով, նաև մի վերստուգիչ անդամ.

բ) 51-ից մինչև 150 անդամ ունեցող բջիջները ընտրում են 3 անդամից և մի փոխանորդից բաղկացած բյուրո, նաև մի վերստուգիչ անդամ.

գ) 150-ից ավելի անդամ ունեցող բջիջները ընտրում են 5 անդամից ու 2 փոխանորդից բաղկացած բյուրո և 3 անդամից ու 1 փոխանորդից բաղկացած վերստուգիչ հանձնաժողով:

56. Շրջանային համագումարներին յուրաքանչյուր բջիջ ուղարկում է իր պատգամավորը:

57. Բջիջների գործունեությունից կարգն ու յեղանակները, ինչպես նաև շրջանային համագումարի պատգամավորների ընտրության կարգը սահմանվում են առանձին հրահանգով, վորը տեղական պայմանների համեմատ կազմում և հաստատում է Կենտրոնական Կոմիտեն:

V ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

58. Ընկերության միջոցները կազմվում են՝

ա) անդամավճարներից,

բ) գործող օրենսդրությամբ Ընկերությանը վերապահված՝ թաղանական, հյուպատոսական տուրքերից նաև յերկաթուղային, ջրային և ուղային փոխադրության ու այլ տուրքերից.

գ) ընդհանուր և հատուկ նպատակով կատարվող նվիրատվություններից.

դ) դասախոսություններից, ցուցահանդեսներից, զրոսանքներից, համերգներից, ներկայացումներից, զվարճատեղերից և այլ ձեռնարկումներից ստացվող մուտքից:

յե) Ընկերության գույքի և զանազան հիմնարկությունների ու ձեռնարկությունների ոգտագործությունից ստացվող մուտքից:

զ) Ընկերության հրատարակությունների վաճառքից.

ե) այլ յեկամուտներից:

59. Ընկերության չրջանային կոմիտեների միջոցները գոյանում են այս կանոնադրության 58 հոդ. «ա» և «գ»-«ե» կետերում հիշատակված աղբյուրներից:

Ընկերության բոլոր չրջանային կոմիտեները իրենց միջոցների վորոչ մասը՝ Ընկերության Հանրապետական Համագումարի սահմանած չափով, բայց 25 տոկոսից վոչ պակաս, ուղարկում են Ընկերության Կենտրոնական Կոմիտեին:

60. Կենտրոնական Կոմիտեյի տրամադրության տակ յեղած միջոցները բաժանվում են հետեւյալ տեսակների.

ա) Ընկերության ծախքերի համար նախահաշիվ հատկացված գումարներ.

բ) պահեստի զրամադրուխ՝ բացառապես տնտեսագրական ժամանակի կարիքների համար.

գ) պահեստի զրամադրուխ՝ բացառապես տնտեսային աղեսների զեպքում գործադրելու համար.

դ) հատուկ դրամադրուի Ընկերության առանձին կազմակերպությունները վարկավորելու համար.

յե) հատուկ գումարներ և հատուկ նպատակով կատարվող նվիրատվություններ ու հանդանոցություններ:

VI. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԸ

61. Գործառնական տարին վերջանալուց հետո Ընկերության բոլոր չրջանային կոմիտեները կազմում են.

ա) իրենց և իրենց յենթակա հիմնարկությունների գործունեությունը վերաբերյալ հաշվետվությունը.

բ) իրենց յեղբի ու մուտքի կատարողական նախահաշիվները, վոր ներկայացվում են չրջանային համագումարին և քննություն:

Քննությունից հետո այդ հաշիվներն ու նախահաշիվները ներկայացվում են Ընկերության կենտրոնական կոմիտեին:

Ծանոթություն. — Համագումարների միջանկյալ ժամանակամիջոցում հաշիվները քննում են չրջանային կոմիտեները:

62. Շրջանային կոմիտեների անցած հաշիվները ոտանալուց հետո Ընկերության կենտրոնական կոմիտեն կազմում և ամբողջ Ընկերության գործունեությունը ընդհանուր հաշիվը, վորը և հրապարակում և առանձին ձևով կամ մամուլի մեջ:

63. Ընկերության հաշվետվությունը տարվում և միատեսակ ձևով, վորը միտրինակություն նպատակով

սահմանվում և ԽՍՀՄ Կարմիր խաչի և Կարմիր Մահիկի Ընկերությունների ամբողջ Միություն համար:

VII. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԼՈՒԾԱՐՔԸ

64. Ընկերության լուծարքը կատարվում և ՀՍԽՀ կենտրոնական նախագահություն հատուկ վորոշմամբ:

Շրջանային կոմիտեները լուծարքը կատարում և ՀՍԽՀ Կարմիր խաչի Ընկերության կենտրոնական կոմիտեն:

Պետհրատի տպարան Յերևանում

Պատվեր 3981

Քլավիտ 6672 (բ)

տիրաժ 3000

30

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0926447

1931p-502

11

2526